Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

15 ИЮНЬ 1968 й.
3-йил чиқиши
ШАНБА
№ 138 (597).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИНСТИТУТ ЮБИЛЕЙИ

Х. С. Сулаймонова номидаги Тошкент суд экспертизаси илмий-тадқиқот институти ўз фаолиятини бошлаганига ўн йил бўлди. Шу муносабат билан кеча институтда йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қошидаги юридик комиссиянинг раиси М. С. Восиқова кириш сўзи билан очди.

Юбилей йиғилишида институт директори В. У. Умаров институт фаолиятининг ўн йиллиги ҳақида гапириб, илмий экспертлар бир қатор диққатга сазовор муҳим тадқиқот ва текшириш ишларини олиб борганликларини айтиб берди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Олий Судининг раиси С. Х. Пўлатхўжаев, Ўзбекистон ССР Прокурорининг биринчи ўринбосари В. А. Зотов, Ўзбекистон ССР жамоат тартибини сақлаш министри Х. Яҳёев сўзга чиқишди. Нотиқлар экспертларнинг ажойиб хизматчилари ҳақида гапирдилар.

ОЛИЙ МАКТАБ ВА УНИНГ ИСТИҚБОЛИ

Мамлакатимиз олий ўқув юртлари ва техникумларида шу кунларда ҳаёт қизғин, студентлар зачёт ва имтиҳон топширмоқдалар, курс ва диплом лойиҳаларини ёқламоқдалар. Бу йил олий ўқув юртларини ярим миллиондан ортиқ киши тамомлайди.

Совет Иттифоқидаги олий ўқув юртлари имтиҳон сессиясининг мана шу қизғин кунларида янги студентлар қабул қилишга ҳам олдиндан тайёргарлик кўрмоқдалар. СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигида ТАСС мухбирига қуйидагиларни маълум қилдилар: ҳозирги вақтда мамлакатда қарийб 4.5 миллион студент таълим олаётган 785 университет ва институт мавжуд.

Келгуси ўқув йилида олий мактаблар сони янада кўпаяди. Свердловск ва Новосибирскда халқ хўжалиги институтлари, Узоқ Шарқ ва Хмельницкийда маиший хизмат институтлари, Жамбул, Оҳангарон, Самарқанд, Кишинёвда педагогика олий ўқув юртлари, Челябинск, Чимкент ва Хабаровскда маданият институтларининг эшиклари очилади. Сибирь, Урал, Узоқ Шарқ районларида янги олий ўқув юртлари ва факультетлар очилади.

Шу ўқув йилида университетлар ва институтларнинг биринчи курсларига ҳаммаси бўлиб қарийб 900 минг студент қабул қилинади.

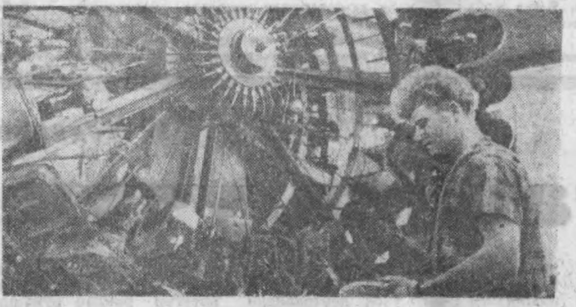

САМАРҚАНД. «КПСС XX съезди» пойафзал фабрикаси болалар оёқ кийимларининг 12 хил янги моделини ишлаб чиқаришни ўзлаштирган.

СУРАТДА: болалар пойафзали цехида.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

ЯХШИ НИЯТ

Геология тресги коллективи икки йилдан бери кетма-кет СССР Геология министрлиги ва геология қидирув ишлари насаба союзи марказий комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб келмоқда.

Гидрогеологлар қаҳратон қишда ҳам, жазирама иссиқда ҳам тоғу-тошлар ошиб, чўл босиб оби-ҳаёт излайдилар. Янги конлар топилганда сув манбаларини топиб берадилар. Кейинчалик у ерда ҳаёт қайнайди. Бир вақтлар Қизилқум одам юрса оёғи, қуш учса қаноти куйдиган борса келмас эди. Мана энди сув манбалари топилиб, чексиз ўтлоқзорларга, чорвадорлар ўлкасига айланмоқда. Янги-янги гўзал посёлкалар пайдо бўлмоқда. Беш йилликнинг охирига бориб бу ерда экинзорлар 10 минг гектар ерни ташкил этади. Устюрт ўлкасида улкан сув тўпловчи сардобалар ташкил этилмоқда. Ёғингарчилик вақтларда ҳар бирига 10—15 минг куб метр сув кетадиган махсус чуқур-яъни сардобалар кавланмоқда. Яқин йиллар ичида бир йилда 30 миллион куб сув сиғадиган сардобалар тайёр бўлади.

Обиҳаёт изловчилар экинзорларни кенгайтириш, чўлларни гулистонга айлантириш, шаҳарларни тоза сув билан таъминлашда ажойиб ишлар қилишмоқда. Айниқса комплекс гидрогеология экспедицияси, Қарши гидрогеология отряди, Гидрорежим экспедициялари юқори самарага эришяпти. Трест коллективи ўнинчи квартал яъни беш йилликнинг учинчи йили иккинчи кварталида ҳам кўчма Қизил байроқни қўлда сақлаб қолиш учун ғайратига ғайрат қўшмоқда.

Островский номидаги пионерлар саройи пионер ва ўқувчиларининг традицион декадаси кунларида А. Навоий номли академик опера ва балет театрида шаҳар ўқувчилари ўз маҳоратларини намойиш қилишди. Ёш ҳаваскорлар ўз санъатлари билан тенгдошларини хушнуд этишди.

СУРАТДА: пионерлар саройи ёш рассомларининг кўргазмалари олдида.

Р. Альбеков фотоси.

МОСКВА ВА ЛЕНИНГРАДГА РАҲМАТ

Тошкент кеча эрталаб соат бешда ўз болаларини кутиб олди. Эрта тонгда бахтиёр фарзандларнинг ота-оналари аэропортга етиб келишди.

Тошкент зилзиласидан кейин бесарамжон бўлган болаларимизни қардош Россия ўз бағрига олган эди. Улар икки йил мобайнида Москва ва Ленинграднинг энг яхши мактаб интернатларида таълим олишди. Болалар она тупроқдан олисда бўлишса ҳам ўзларини ота-оналари бағридагидек ҳис қилишди. Москванинг Октябрь районидаги 68-мактаб-интернатда пионерлар кўргазма ташкил қилишди. Виставканинг экспонатлари москваликларга сероқуёш Ўзбекистоннинг табиати ва архитектура обидалари ҳақида ҳикоя қилди.

— Биз қизимиз Зулайҳони кутиб оляпмиз,—дейди ота Ҳамро Умаров, — жуда ҳам ҳаяжондамиз. Ахир кўрмаганимизга бир йил бўлди.

Раҳима Зокированинг қалбидаги ҳаяжонни ҳам сезиб турибман. У Дилмурод деган кичик набираси билан ўзида йўқ хурсанд. Опахон кичик қизи Саидани кутиб олиш учун бу ерга чиққан.

— Саида Дилмуродни ҳали бирон марта ҳам кўргани йўқ,— дейди Раҳима опа.

Ғайбулла Убайдуллаевнинг ҳам боши осмонда.

— Мана, ниҳоят Шавкатжонни ҳам кўришга муяссар бўламиз. Мен у киши билан танишдим.

— Шундай ёзинг, — дейди Ғайбулла ака. Оиламиз Шавкатни янги квартирада кутиб оляпти. Куни кеча марказий кварталлардан бирида ёруғ ва кенг квартира олдик.

Зулайҳо Умарова Москвада жуда ўсиб қолипти. Ниҳоят у меҳрибони Ҳамро Умаров билан сўрашмоқда.

— Таассуротлар қандай, Зулайҳо?

— Яна Москвага борсам дейман, — ҳазиллашди у.

Самолёт трапидан азиз меҳмонларимиз ҳам тушиб келишмоқда. Улар Москва ва Ленинграднинг мураббияларидир.

Тошкентлик болалар Ленинградда қандай яшаб таълим олганликлари ҳақида 49-мактаб-интернат илмий мудири Борис Рожанский бундай деди:

— Болалар Ленин шаҳрида ўзларини жуда қувноқ ва бахтиёр ҳис этдилар. Улар шаҳарга кириб-чиқиб турган кораблларни кузатишди. Барча болалар «Ўзбекистон пионери» деган дружинага бирлашиб, кичик эскадра қуришга мушарраф бўлдилар. Уларга «Комсомолец Узбекистана» теплоходининг денгизчилари, Арктика билим юрти ва А. С. Попов номидаги олий ҳарбий-денгиз билим юрти талабалари ёрдам бердилар. Ёзда улар «Етти гўзал кўл» номли пионерлар лагерида дам олишди.

Ўзбекистон ўзининг ёш фарзандларини ва уларни меҳрибонлик билан тарбиялаган педагог ва мураббияларни севинч билан кутиб олди.

Дастурхонларимиз сизлар учун ёзилган, москвалик ва ленинградлик меҳмонлар.

В. ГОНЧАРЕВ.

ЯНГИ МАГАЗИН

Чилонзор аҳолисига яна бир янги магазин хизмат кўрсата бошлади. Яқинда очилган бу хўжалик ва маданий моллар магазини етти бўлимдан иборат. Меҳнаткашлар радио, электр буюмлари, мебель, спорт товарлари, уй-рўзғор буюмлари, ўйинчоқлар, музика асбоблари бўлимларидан истаган нарсаларини харид қилишлари мумкин.

СУРАТДА: старший сотувчи А. Жўраев харидорларга радиоприёмникни кўрсатмоқда.

С. Мусаев фотоси.

Суръат ортяпти

Беш ойлик план топшириқларини ўз муддатида адо этган экскаватор заводи коллективи июнь ойининг дастлабки ўн кунлигида юқори суръат билан меҳнат қилди.

Корхонадаги 1-механика цехи ишчилари май ойи ишлаб чиқариш планини 105 процент адо этган эдилар. Айни кунларда цехдаги токарь Р. Йўлдошев, В. Слинько, фрезеровкачи В. Уваров ва бошқа кўплаб меҳнат зарбдорлари кунлик нормаларини икки ҳиссадан бажаришяпти.

Экскаваторчилар ярим йиллик топшириқни муддатидан олдин адо этиш, ишлаб чиқаришда юксак иқтисодий тежамкорликка эришиш учун ҳамма имкониятларни ишга солмоқдалар.

Ю.

КИНО УЙИ

«Ўзбекфильм» киностудияси рўпарасидаги Чилонзор кўчасида кино уйи ҳамда 300 ўринлик кинотеатр қурилишига бинокорлар ва бошқа мутахассислар келишди. Бинони қуриш 6-қурилиш трестининг 36-қурилиш бошқармаси коллективига топширилган. Мазкур коллектив пойтахтимизнинг кўпгина районларида шундай биноларни қуришда иштирок этиб, анча тажриба орттирган.

ШИФОКОРЛАР ТАНТАНАСИ

Максим Горький номидаги маданият ва истироҳат боғининг сўлим хиёбонлари ўзгача ҳусн, ўзгача кўркка эга.

Ҳамма ёқда Совет медицинасининг ютуғи — янги диагностика ва даволаш методлари акс эттирилган стендлар ва кўргазмалар, турли диаграммалар...

Эртага бу ерда шаҳримизнинг медицина ходимлари катта байрамлари — Совет медицинасининг 50 йиллигини тантана билан нишонлашади.

Бурчак - бурчакларга махсус столлар қўйилиб, уларда турли соҳадаги етук мутахассислар, профессор, доцент, медицина фани докторлари, кандидат ва тажрибали врачлар консультация олиб борадилар. Ҳар бир меҳнаткаш уларга кўнглидаги саволини бериши ҳамда қониқарли жавоб олиши мумкин.

* * *

Рақамлар тилга кирса, одамни ҳаяжонга солмай қўймайди. Совет медицинасининг 50 йиллиги муносабати билан тайёрланган диаграммалар, стендлардаги рақамларга назар ташлар экансиз, ярим аср ичида нечоғлик ўсиш, юксалиш бўлгани кўз ўнгингизда яққол гавдаланади.

Бу жиҳатдан Тошкент шаҳар дорихона бошқармаси тайёрлаган стенд анча диққатга сазовор. Унда мана бундай мисол келтирилади: 1927 йили Тошкентда 8 та дорихона бўлган холос. Ўша пайтда ҳар бир дорихона 94500 кишини дори билан таъминласа, 1967 йилда бир дорихона 19600 кишини таъминлайдиган бўлди. Бунга ўхшаш мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Рақамлар тили ана шундай гўзал,

Эртага — медицина ходимлари куни

Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг медицина аҳли республикамиздаги ёш врачларнинг малакасини ошириш борасида катта ишлар олиб бормоқда.

СУРАТДА: институт ректори доцент Х. Хусанов бир группа шифокорлар билан кенгаш ўтказмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ХАЛҚ ХИЗМАТИДА 50 ЙИЛ

Бизда халқнинг соғлиғига алоҳида аҳамият бериб келиняпти. Меҳнаткашлар бу улкан ғамхўрликни ҳар қадамда сезадилар.

Масалан Улуғ Октябрь социалистик революциясидан олдин Тошкентда ҳаммаси бўлиб 12 та кичик даволаш муассасаси бўлган холос. Аҳолига 40 врач ва 115 ўрта малакали медицина ходими хизмат қилар эди. Табиийки бу шароитда медицина хизматини яхшилаш қийин эди. Даволаш хизмати фақат ҳарбий хизматчиларга ва маҳаллий бойларга кўрсатиларди. Маҳаллий аҳолининг эса илмий медицинадан хабари деярли йўқ эди.

Умумий ва айниқса болалар касалланиши ҳамда аҳолининг ўлиши жуда кўп содир бўларди. Туғилган 100 боладан 30 таси, баъзи йилларда 60—70 таси бир ёшга тўлмай ўлар эди. Шаҳарнинг ифлослиги, медицина ва санитария, юқумли касалликларга қарши курашадиган муассасаларнинг етарли бўлмагани, меҳнаткашларнинг оғир турмуши юқумли касалликларнинг кенг тарқалишига сабабчи бўлар эди.

Октябрь революциясидан сўнг халқ соғлиғини сақлаш органлари ташкил этилди.

Ўзбекистон республикаси ташкил қилинган вақтда Тошкентда 1085 ўринли ўн битта даволаш муассасаси вужудга келтирилди. 1924 йили Ўзбекистонда биринчи бўлиб, хотинлар ва болалар консультацияси очилди.

Йиллар ўтиб, санитария ишлари борган сари камол топяпти. Медицина ташвиқотининг янги ва жуда самарали турлари қўлланиляпти. Ҳозирги пайтда жамоатчилик асосида сиҳат-саломатлик университетлари, санитария-медицина мактаблари, оналар университетлари ишлаб турибди. Шу кеча кундузда Тошкентнинг ўзида 31 та сиҳат-саломатлик университети, мактабларда 45 та ота-оналар университети ишлаб турибди. 15 мингга яқин аъзоси бўлган Қизил Ярим Ой жамиятининг жамоатчи санитария активистлари медицина ходимларининг фаол ёрдамчиларидир.

Санитария активлари ёрдамида шаҳарда 50 та жамоатчилик асосида ишлайдиган медицина пунктлари барпо қилинган. Бу медицина пунктларида олимлар, оддий врачлар аҳолига ишдан сўнг медицина ёрдами кўрсатяптилар ва тушунтириш ишлари олиб боряптилар. Улардан энг намунали ишлаётган врач Эгамбердиев раҳбарлик қилаётган «Илғор» маҳалласидаги медицина пунктидир.

Аҳолининг санитария маданияти ва турмуши яхшиланганлиги сабабли бизда турли касалликлар йўқотилди. Халқнинг соғлиғи яхшиланиб, ўртача яшаш 70 ёшга етди.

Социалистик экономиканинг кўтарилиши, меҳнаткашлар турмушининг юксалиши, иш шароитининг яхшиланиши, умумий касалланиш ва ўлишни камайтирди. Бизнинг мамлакат кейинги йилларда дунёда ўлиш жуда кам бўлган мамлакатга айланди.

Совет ҳукуматининг энг биринчи вазифаси она ва бола соғлиғини муҳофаза қилишдир. Ҳозирги пайтда Тошкентда 1550 ўринли саккизта туғруқхона ишлаб турибди. Ўнта хотин-қизлар консультацияси хизмат қилади. Ўн бешта болалар касалхонаси ва учта болалар Уйи бор. Саноат корхоналарида аёлларнинг шахсий гигиена хонаси, эмизувчи оналар хонаси ташкил қилинган.

Ундан ташқари ўсиб келаётган ёш авлоднинг соғлом бўлишига алоҳида аҳамият берилябти. Шаҳарда 400 дан ортиқ болалар боғчаси ва яслиси бор. Шаҳарда ва шаҳар чеккасидаги 70 та пионер лагери ва санаторийларда 70.000 дан ортиқ бола ҳар йили дам олади ва даволанади.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ соғлиғи тўғрисидаги доимий ғамхўрлигини республика марказида соғлиқни сақлаш учун ажратилаётган маблағлар узлуксиз ўсаётганидан ҳам кўриш мумкин. 1924 йили шаҳарда ҳар бир одамнинг соғлиғини сақлаш учун сарфланган маблағ 3 сўмни ташкил этган бўлса, 1967 йилда 40 сўмга яқинни ташкил қилди. Бу аҳолини даволаш сифатини ошириш, даволаш муассасалари тармоқларини янада кенгайтириш имкониятини берди. Кейинги йилларда 17 ва 16-шаҳар касалхоналари қошида 6 та поликлиника, 2, 8 туғруқхоналар янгидан ишга туширилди. Янгидан қурилган биноларга 1-шаҳар касалхонаси, 14, 15-болалар касалхоналари, шаҳар онкологик диспансери, 1-силга қарши касалхона ва бошқалар жойлаштирилди. Чилонзорда 900 ўринли кўп профилли шаҳар касалхонаси, 8-болалар поликлиникаси қурилди.

Совет ҳукумати даврида маҳаллий халқдан кўплаб илмий медицина кадрлари етишиб чиқди. Профессорлардан Мусабоев, Хўжаев, Асқаров, Умидова, Турсунхўжаева ва яна жуда кўпларнинг исмлари республикамиз чегарасидан ташқарида ҳам маълум.

Совет медицинаси Совет ҳукумати даврида кўп довонларни ошиб, улкан йўлни босиб ўтди. КПССнинг XXIII съезди қарорларидан руҳланган Тошкент медицина ходимлари бундан буён янада катта ютуқларга эришажаклар.

Р. Қ. ҚОДИРОВ,
Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.

Ер шаридан

СЕНАТОР МАККАРТИ ДАЪВАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 июнь. (ТАСС). Сенатор Роберт Кеннеди ўлдирилганлиги сабабли тўхталиб қолган сайлов олди кампаниясини яна бошлаган демократ сенатор Ю. Маккарти яна АҚШ ҳукуматига мурожаат қилиб, уни Вьетнамдаги урушни тўхтатишга ҳамда Жанубий Вьетнамдан Америка қўшинларини чиқариб олиб кетишга чақирди.

Маккарти «Нью-Йорк таймс» газетаси мухбири билан қилган суҳбатида Қўшма Штатлар жаҳон жандарми ролини бажаришни бас қилиши ва Вьетнам урушига бефойда сарфланаётган маблағ ва ресурсларни Американинг ўзидаги қашшоқликни ва кулбахоналарни йўқотишга сарфлаши керак деди.

ЛОС-АНЖЕЛОС ПОЛИЦИЯСИНИНГ АХБОРТИ

НЬЮ-ЙОРК, 14 июнь. (ТАСС). Лос-Анжелос полицияси ёши 24-27 ларга борган ва тахмин қилинишича, Сенатор Роберт Кеннедининг ўлдирилишига алоқадор бўлган аёлни қидирабошлаганлигини эълон қилди. Р. Кеннедини ўлдирган деб айбланган Сирхан судида сўзга чиққан гувоҳлар суиқасд қилиш пайтида қотил ёнида «танга-танга гулли кўйлак» кийган аёл турганлигини, сўнгра бу аёл «Амбассадор» мусофирхонасидан. «Уни ўлдирдик!» деб қичқириб чопиб чиққанлигини айтдилар.

Кеча бўлган матбуот конференциясида Лос-Анжелос полициясининг бошлиғи сенатор Роберт Кеннедини ўлдиришни мақсад қилиб қўйган фитна бўлган бўлиши мумкин, деди.

Телетайп лентасидан

● НЬЮ-ЙОРК. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеяси кеча ўзининг ялпи мажлисида ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисидаги халқаро шартнома лойиҳасини маъқулловчи резолюцияни 95 овоз билан тасдиқлади. Бу лойиҳа овозга қўйилганида, 4 делегация резолюцияга қарши овоз берди ва 21 делегация бетараф қолди (Танзания, Замбия, Албания ва Куба қарши овоз берди). Мажлисда Камбоджа, Гамбия, Доминикана Республикаси ва Гаити делегациялари қатнашмади.

● ВАШИНГТОН. Бу ерда «Қашшоқларнинг Вашингтонга юриши» қатнашчиларининг намойиши бўлди. Тўрт юзга яқин негр ва оқ танлилар «тирилиш шаҳри»дан йўлга чиқишиб, деҳқончилик министрлиги биноси томон борди. «Жанубдаги христиан раҳбарлиги конференцияси»нинг раҳбари руҳоний Ральф Абернети колоннага бошчилик қилди. Деҳқончилик министрлиги биноси олдида ўтказилган митингда Абернети нутқ сўзлади.

(ТАСС).

ОРОМГОҲЛАР ЧОРЛАЙДИ

Шаҳримиздаги ремонт механика заводи ишчи-хизматчиларидан бир группаси Чимён қучоғига йўл олдилар. Уларнинг мақсади баракали меҳнатдан кейин мазмунли ҳордиқ чиқариб, ғайратга-ғайрат қўшишдир.

Электротехника заводининг ходимлари ҳам навбатдаги дам олишни «Суқоқ» бағрида ўтказадиган бўлишди. Улар тушган машина бугун эрта тонгданоқ тоғ томон жўнаб кетди.

Шаҳримизда жонбозлик билан меҳнат қилаётган қардош қурувчилар ҳам дам олишни ўрнига қўйишмоқда. Новороссийский қурилиш-монтаж поездининг йигит-қизлари Самарқанд шаҳрига йўл олдилар. Уларни бу қадимий шаҳарнинг тарихий обидаларини кўриш қизиқтиради.

САЛОМАТЛИГИМИЗ ПОСБОНЛАРИ

Медицина фанлари доктори Одил Шарипович Шокиров мўмиёнинг хоссаларини кўп йиллардан бери ўрганяпти. Мўмиё айниқса суяк синиғи касаллигини даволашда қўлланилади. Ҳозир Ўзбекистондаги травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти клиникасида беморларни даволашда мўмиёдан кенг фойдаланиляпти.

СУРАТДА: О. Шокиров.
Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ).

Камолот

Институтимиз 1933 йили — мамлакатимиз ва Ўрта Осиё республикалари малакали медицина хизматига ниҳоятда муҳтож бўлиб турган бир пайтда ташкил этилди. Ўша пайтда турли касалликлар кўпайган, унга қарши дадил кураша оладиган мутахассислар эса етишмас эди. Бир сўз билан айтганда институт замон талаби билан бунёдга келди. Шу йили олти кафедрада Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистондан келган 84 врач малакасини оширди. Йиллар ўтиб, институтнинг мавқеи ўзгарди. Ҳаёт талаби билан кафедралар сони орта борди. Янги курслар очилди. Малака оширувчилар сони ҳам кўпайди.

Улуғ Ватан уруши йилигача бу институтда 2545 врач малакасини оширди. Уруш йиллари эса институтда ҳаракатдаги армия учун мутахассислар етиштирилди. Ундан кейин яна аввалгидек соғлиқни сақлаш муассасалари ва тегишли органларга мутахассислар тайёрлана бошланди.

1967 йилнинг ўзидагина икки ярим минг врач малакасини оширишга муваффақ бўлди. Институт мисли кўрилмаган даражада ўсганининг далилидир бу. Кўрсатилган рақам урушдан аввалги 9 йил мобайнида етиштирилган мутахассислар сонига тенг.

Институтимиз ҳар томонлама ўсиб, камолга етди. Ҳозирги кунда бу ерда 42 кафедра ишлаб турибди. Фақат охирги тўрт йилнинг ўзидагина 10 та кафедра ва бир неча курс ташкил этилди.

Илмий-педагогик кадрларнинг нечоғлик ўсганини алоҳида қайд қилиб ўтмоқ керак. Эндиликда институтда дарс бераётган энг малакали мутахассисларимизнинг вазифаси медицина соҳасида эришилган янги-янги ютуқларни кенг қўллаш, иш тажрибасига асосланиб туриб, янги даволаш методларини ихтиро қилиш бўлиб қолди.

Ҳозир даргоҳимизда иш кўзини биладиган 24 профессор, 92 доцент ва аспирант, бой тажрибага таяниб иш кўраётган 65 ходимимиз бор. Уларнинг деярли ҳаммаси дастлаб малакаларини шу ернинг ўзида оширишган.

Кейинги 10 йил ичида 12 та докторлик ва 60 та кандидатлик диссертацияси ёқланди.

Ўзбекистон, Туркманистон, Қирғизистон, Тожикистон республикаларидан келиб малака ошираётган врачлар профессор Д. М. Абдурасулов, А. С. Мнушкин, Ш. М. Мирғаниев, А. Р. Раҳимжонов, Н. М. Шоматов каби устозларидан ниҳоятда мамнундирлар.

Ҳаммадан ҳам институтимиз мутахассислари томонидан жойларга чиқиб ўтказилаётган тематик лекция цикллари диққатга сазовордир.

Дастлаб бу ташаббусни кўз кафедраси кўрсатган эди. Кейин уни соғлиқни сақлаш ва социал-гигиена кафедраси қўллади. Ундан сўнг бундай цикл ҳар йили такрорланадиган бўлди. Шу пайтгача 70 та шундай цикл ўтказилди.

Етук мутахассисларнинг жойларга чиқиши ҳар томонлама фойдали. Аввало жойлардаги медицина ходимларига яқиндан ёрдам берилади. Ҳозирги замон даволаш методлари билан таништирилади, лаборатория ишларини яхшилаш, аҳоли ўртасида санитария-оқартув ишларини қай йўсинда йўлга солиш кераклиги кўрсатилади, консультациялар ўтказилади.

Бу цикллар соғлиқни сақлаш муассасалари ва органлари томонидан юқори баҳоланди. Врачлар учун гигиена кафедраси уюштирган «Заҳарли химикатлар токсикологияси», болалар юқумли касаллиги кафедраси томонидан ташкил этилган «Карантин касалликлари» циклларини алоҳида тилга олиб ўтмоқ керак. Бу циклардаги лекцияларни эшитиш учун фақат Ўзбекистондангина эмас, бошқа республикалардан ҳам врачлар келишди.

1968 йили социал-гигиена ва соғлиқни сақлаш кафедраси касалхона бош врачлари, поликлиника ва шаҳардаги медицина-санитария қисмлари бошлиқлари учун 4 ойлик цикл уюштиради.

Институтда илмий текшириш ишлари яхши йўлга қўйилган. Юқори малакали кадрлар илмий-текшириш ишларининг натижаларини соғлиқни сақлаш муассасалари ва органларида амалда қўллаб, ундан кенг миқёсда фойдаланишга ҳаракат қилишади. Сўнгги ўн йил ичида институт ходимлари томонидан 1230 илмий иш матбуотда босиб чиқарилди. 37 та монография, 14 та дарслик ёзилди. Халқаро ва Бутуниттифоқ съездларида иштирок этилиб, мазмунли докладлар ўқилди.

1965 йилда институтимиз ҳаётида янгилик содир бўлди. Институтга кандидатлик диссертациясини ёқлаш ҳуқуқи берилди. Бу нарса ходимларимизнинг илмий жиҳатдан етуклиги, илмий текшириш ишлари камол топганининг далилидир.

Республика областларида олиб борилаётган оталиқ ишларимиз ҳам анчагина диққатга сазовор. Институтнинг энг малакали мутахассислари—профессор, доцент, ординаторлар бригада бўлиб жойларга чиқишади. Тошкентдаги даволаш муассасаларида жамоатчилик асосида 50 мутахассисимиз консультация ишларини олиб боришяпти. Хуллас аҳолининг соғлиғини сақлашга қаттиқ бел боғлаган ходимларимиз ҳаётга борган сари чуқурроқ кириб бориб, меҳнаткашлар дилидан жой олишяпти.

Х. Х. ХУСАНОВ,
Врачлар малакасини ошириш Ўрта Осиё институтининг ректори, доцент.

ҲУРМАТГА САЗОВОР ИНСОН

Кичик ўғлим Мухторжон ухлаб ётган жойидан инграб уйғонди, бир нималар деб безовталана бошлади. Пешонасини ушладим. У худди ҳозиргина тандирдан узилган нондек қизирди. Тинмай йўталиб, лаблари қовжираб алланималар демоқчи бўлаётганлигидан қўрқиб кетдим. Нима қилиш керак? Врачга мурожаат қилайлик десак вақт алламаҳал бўлиб қолган. Кечаси соат учлар, касалхона ҳам яқин эмас, уйимиздан 3-4 километр нарида жойлашган. Боланинг аҳволи борган сари оғирлашиб борарди. Шу пайт медицина фельдшери Адҳамжон Акромовни эсладим. Ўзимнинг ишим тушган эмасу, лекин маҳалладагилар у, ҳақда кўп яхши фикрларни айтишарди. Беморни тезда кийинтириб, Адҳамжоннинг уйига кетдим. «Бировни ярим кечада безовта қилиш қаттиқ тегмасмикан», деган андишага бориб, эшигини тақиллатдим. Акромов худди менинг тақиллатишимни кутиб тургандек дарҳол чиқа қолди.

— Иймманманг ака, ўрганиб қолганмиз, — деди у менинг кечаси безовта қилганимга ҳижолат чекаётганимни пайқаб.

Ичкарига кирдик. Ўғлимни синчиклаб кўрди. Укол қилди. Дори ичирди.

— Эрта билан албатта район поликлиникасига олиб боринг, — деди у.

— Болангизни касалхонага жойлаштириш керак,— деди болалар врачи Жалолиддин Раҳимов,— кечаси ёрдам кўрсатилгани жуда яхши бўлибди.

Ўғлимиз ичбуруғ касали билан оғриган экан. Мухторжон касалхонадан даволаниб чиқар экан, унга ёмғирли тунда ўз уйқусини безовта қилиб биринчи ёрдам кўрсатган Адҳам Акромовга минг бор раҳматлар айтгим келади. Октябрь район, Бирлик даҳасида истиқомат қилаётган меҳри дарё бу фельдшердан ҳамма хурсанд.

С. ИСҲОҚОВ,
геология-минералогия фанлари кандидати.

• *Медицина янгиликлари*

Тиши оғриганлар учун

Тиш оғриги асаб билан боғлиқ бўлиб, одамга қаттиқ азоб берадиган, ер юзида энг кўп тарқалган касалликлардан биридир. Кўплаб олимлар тиш оғриғини даволаш ва унинг олдини олиш устида тинимсиз иш олиб боришяпти. Кейинги йилларда олимларга химия ёрдамга келди. Тишларни пломба қилиш учун янги ажойиб материал — дентоксид жорий этилди.

Москва, Ленинград, Киев, Минск, Рига, Таллин, Фрунзе, Олмаота, Краснодар, Ярославль, Волгоград каби шаҳарларда дентоксид билан ўн минглаб одамларнинг тиши даволанди.

1967 йили Ленинграддаги тиш даволаш материаллари ишлаб чиқарадиган завод дентоксиднинг иккинчи партиясини ишлаб чиқарди. Ҳозир уни планли равишда ишлаб чиқара бошлади.

Дентоксид жуда кўп имтиҳонларга дош берди. У уч йилдан буён турлича синовлардан муваффақиятли ўтиб келяпти. Унинг зарарсизлиги, пишиқлиги ва узоқ муддатга чидаши кишини қувонтиради. Ўзидаги шу сифатлар жиҳатидан у цемент, амальгама, акрил пластмассасидан ҳам юқори туради. Дентоксиддан қилинган пломба шу пайтгача қўлланиб келинган пломбалардан ўн марта камроқ ярқсизга чиқади. У ҳам бўлса дентоксидни нотўғри ишлатиш натижасидадир.

Бу янги материал универсалдир. Оғриган тишни даволашдагина эмас, каналларни пломба қилганда, синиқ тишларни асл ҳолатга келтиришда, эмалдаги нуқсонларни бартараф этишда, коронка, ярим коронка ва кўприклар қўйишда ҳам дентоксиддан фойдаланилади.

Бир томони борки, дентоксидни тайёрлаш ва қўллашда ниҳоятда ҳушёр бўлиш керак. Уни тайёрлаш жараёни жуда мураккаб. Махсус мутахассис инструкцияда кўрсатилган пунктларни изчиллик билан бажариши, ундан заррача ҳам четга чиқмаслиги керак. Албатта бундай мураккаблик дентоксидни кенг қўлланишда бир мунча қийинчиликлар туғдиради. Шу туфайли бу янги материал ҳозирги кунда таблетка сифатида тайёрланяпти. Таблетканинг ҳар бири тайёр пломбадир. Унга бир томчи қатиқлатадиган модда томизилса бўлди, ишлатавериш мумкин.

Б. ГОРОВОЙ,
техника фанлари кандидати.

Кўзинг оғриса, қўлингни тий,
Ичинг оғриса, нафсингни.

* * *

Оз емак — соз емак.

* * *

Оз емак — тани соғлиқ.
Оз демак — ҳикматга боғлиқ.

* * *

Оқ бўлмаса бўлмасин, пок бўлсин.

* * *

Поклигинг — соғлигинг.

* * *

Сиҳат тиласанг — кўп ема,
Иззат тиласанг — кўп дема!

* * *

Соғлигинг — бойлигинг.

* * *

Тани соғлиқ — туман бойлик.

(Халқ мақолларидан).

СОҒЛОМЛАШТИРИШ САНАТОРИЙСИ

«Нина Ивановна Мигунова, Сизга минг раҳмат! Ўғлим санаторийга келганида жуда нимжон, касалванд эди. Олиб кетаётиб таний олмай қолдим. У жуда ўзгарибди. Икки юзи анордай қип-қизил, соғлом, дўмбоққина бўлиб, 4 килограмм семирибди...

Бахтимизга ҳамиша омон бўлинглар, саломатлик посбонлари, азиз шифокорлар!»

Ташаккурномани Тошкент шаҳар, Киров район, Отчопар маҳалласида турувчи, «Ўзбексельмаш» заводининг ишчиси Дилбар Ҳошимова ёзган.

Қуйбишев район, Гагарин кўчасидаги 53-уйда жойлашган 3-болалар соғломлаштириш санаторийси шикоят ва таклифлар дафтарини варақлаганда бундай ташаккурномаларни кўплаб учратиш мумкин.

Тошкент область, соғлиқни сақлаш органига қарашли бу санаторий қарийб 30 йилдан бери болалар хизматида.

Санаторийда иккита кичик, учта катта группа бўлиб, ҳар бирида 25—30 бола даволанади. Бу ерга 3 ёшдан 7 ёшгача бўлган болалар қабул қилинади. Улар даволанишдан ташқари, ўйин, рақс, ашулалар ҳам ўрганишади. Санаторий қучоғига бир йилнинг ўзида 300 — 400 бола келиб соғайиб кетади.

Р. ҚОСИМХЎЖАЕВА.

Шаҳримиздаги 17-клиника шифохонасининг коллективи меҳнаткашларга намунали медицина хизмати кўрсатмоқда. Бу шифохона коллективининг меҳнаткашларга кўрсатаётган ибратли ишлари бир неча марта тақдирланган.

СУРАТДА: хирургия бўлимида мураккаб операция ўтказилаётган пайт. Чапдан ўнгга — ҳамшира Н. Кривополова, бош хирург А. Умаров, бош врач Х. Абдуллаев, бош врач ўринбосари А. Долимов ва ҳамшира Л. Самохвалова ўртоқлар операция ўтказишяпти.

МИННАТДОРМАН

«Чиnобод» санаторийсида хизмат қилаётган врачлардан қанчалик хурсанд бўлганимни қандай ифодалашни билмайман.

Санаторийнинг бош врачи Раҳим Жўраевич Отабеков, врач Н. М. Тошмуҳаммедов, 22 йил шу санаторийда ишлаётган врач Е. А. Абгарова ва яна кўплар дори-дармон билангина эмас, ширин сўзлари билан ҳам беморлар дардига малҳам берадилар.

Мен бу ерда жигар, ошқозон ва ўтим оғриб даволандим. Ҳозир ҳеч қаерим оғримайди. Бу меҳрибонларни бир умр унутмайман.

Б. МИРЗАЕВ.

Тошкентдаги травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти шифокорлари республикамиз меҳнаткашларига янада яхши медицина хизмати кўрсатиш мақсадида кенг кўламда илмий тадқиқот ишлари олиб боряптилар.

СУРАТДА: физиотерапия кабинетининг бошлиғи врач Л. И. Саяпина беморни «УВЧ» аппарати билан даволамоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

Ирода

Ойижон байрамингиз билан табриклайман! Мана бу совғани ўзим тайёрладим! — деди ўн ёшли Дилором.

Узатилган қоғоздаги чиройли лола расми онанинг юзига табассум йўллади. Банат Еналееванн ўғиллари Наримон ва Умид ҳам, қўшнилари ҳам байрам билан табриклашди. Она болаларига боқиб, ҳаяжонланди, тўлқинланди.

...Поликлиникада кутиб турган беморлар врачга умид билан боқишар эди. Банат Абдуллаевна эгнига халатини кийиб иш столига ўтириши билан партия ташкилоти секретари шошилиб саломлашди-да:

— Ўқидингизми? — деди. — Сизни ёзишибди, ўқидингизми? — қайтадан сўради у.

Банат Абдуллаевна «Медицина» газетасини ҳаяжон билан кўздан кечирди. Томоғига бир нарса кўндаланг келгандек бўлди. Ўтмишдаги даҳшатли кунларни эслади. Кўзларига жиққа ёш тўлди.

«Б. Еналеевага! Ҳар сафар совет медиклари байрами арафасида Сизни эслайман. «Банат, байрамингиз муборак бўлсин!» дейман фикран. Афсуски, адресингизни билмайман. Шундай бўлса ҳам ғалаба куни ва бошқа тантанали кунларда энг яқин одамларим қатори Сизни ҳам ёд этаман, Банат! Ахир сиз менинг ҳаётимни сақлаб қолгансиз. Менинггина эмас, 170-ўқчи дивизиядаги жуда кўпчилик жангчи ва офицерларнинг ҳаётини сақлашда катта ҳисса қўшгансиз.

Мен айниқса капитан Соколов оғир ярадор бўлиб ҳушидан кетиб, медсанбатда ётганини аниқ эслайман...

...Бу воқеага жуда кўп йиллар бўлди. Банат, ҳаммамиз учун қадрдон, азиз, яқин бўлиб қолган ажойиб медицина хизматчиси, ҳозир қаердасиз? Газетага кўзингиз тушса албатта бизга хат ёзинг!

С. ЦИПЛИНКОВ,
запасдаги полковник»

дейилган эди мақолада. Автор Улуғ Ватан уруши йилидаги дивизия командири...

— Ўқидингизми? — деган саволга Банат жавоб бериб улгуролмади. Бировлар телефон орқали сўрашса, бошқалар кабинетга кириб уни табриклашар эди.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари Клавдия Александровна Морозова, Вера Ивановна Романова, Дора Ильинична Калантарова ва бошқа ҳамкасблари унга ҳайриҳохлик билдиришди. У дўст-ёрлари билан ўша мудҳиш йилларни эслади.

...1943 йил ёш врач Банат Еналеева ўз хоҳиши билан жангга отланди.

Москва. Ватанимиз юраги. Бу ерда Банат 170-ўқчи дивизияга тайинланди. Дастлаб полкнинг младший врачи, ўн беш кундан кейин эса санротанинг командири бўлди.

Даҳшатли жанглар давом этар, ҳужум устига ҳужум... Жуда кўпларга ёрдам беришга тўғри келар эди.

Брянск, Речице, Гомель. Яна қанча шаҳардаги жангларда қатнашди. Бобруйсида Еналеевани партияга қабул қилишди. Врач аскар ва офицерлар ҳаёти учун жон-жаҳди билан курашади. Ўша пайтдаги фронт газеталари саҳифасида ҳам Еналеева ҳақида илиқ ёзишган. «На страже» газетасида мана бундай дейилади:

«Еналеева палата ичидан суткалаб чиқмайди. Ҳарбий ярадорларнинг ҳар бирини меҳр билан боқади. Ҳолати озгина оғирлашдими, ўша заҳоти керакли тадбирни кўради. Ярадор капитан Соколовнинг тепасида тўрт кун қимирламай ўтирди. Беморнинг ўпкаси ҳам қаттиқ шамоллаган эди. Врач вақтини, меҳрини аямай, охири касални оёққа турғазди. У дори-дармон билан ҳам, ширин сўзи билан ҳам беморга малҳам беролди.

Хирург Еналеева Малланни, Абдураҳмон Сарабоев, Пашкин ва яна кўпларни ажал чангалидан юлиб қола олди.

— Доктор! Илтимос, бизларни бошқа жойга юбормасдан, ўзингиз даволасангиз, — ёлворишади беморлар унга. Бу жумла врачга берилган энг юксак баҳодир. Бундай гаплардан кейин у уйқусиз тунлари, тинимсиз меҳнати машаққатини унутгандай бўлади.

Совет ҳарбийлари Польшани озод қилишди, Германия чегарасини ёриб ўтишди. Банат Абдуллаевна Еналеева Ғалаба куни — 9 майни ўз полки билан немис шаҳри Эльбингда кутиб олди. Чекинаётган фашистлар йўлларни бекитиб қўйишган, қишлоқлар устига сув очишган, Атрофда тинимсиз портлашлар...»

Полковник С. Циппленковнинг газетадаги мақоласи врачни қаттиқ ҳаяжонга солди. Уруш давридаги эпизодлар бирин-кетин кўз ўнгида намоён бўла бошлади. Полковникнинг ўзи худди рўпарасида тургандек бўлди. Анча ёшга бориб қолган, ўрта бўйли бу одамнинг юзидан виқор ёғилар, талабчан, адолатли, довюрак қўмондон ишнинг кўзини билар, аскарларининг юрагига йўл топиб, керак пайтида рағбатлантирар, интизомга чақирар эди. Бобруйск остонасида қаттиқ ярадор бўлди. Бироқ шунда ҳам полкидан кетмади. Оёғини гипслаб қўйишса ҳам қўмондонлигини қилаверди. У госпиталда ётишдан воз кечди. Жанг майдонини бир секунд ҳам ташлаб кетолмайман, деяр эди ўзи оғир аҳволда қолгани билан иши бўлмай.

Гомелдаги районларнинг бирида бир тепаликни озод қилишда шиддатли жанг олиб борилди. Душманнинг кучи бизникидан кўра кўпроқ бўлиб, аскарларимиз қаёти таҳлика остида қолаётган эди. Шу пайт ёш аскарлардан бири Александр Матросовнинг ҳаракатини қайтарди. Душман дзотининг амбразурасини ўз гавдаси билан бекитди. Унинг исми номаълумлигича қолаверди. Лекин у Банат Еналееванинг кўз ўнгида турибди. Ёш бир йигитнинг жонсиз жасади, катта очилган мовий кўзини унутолмайди у.

— Полковникка тезроқ жавоб ёзишим керак, — дейди у.

Банат Абдуллаевна полкдошига жуда кўп янгиликларни ёзиб юбориши мумкин. 22 йилдан бери бир жойда — Тошкентдаги Тўқимачилик комбинати касалхонасида ишлайди. Тўқимачилар уни меҳрибон ва жонкуяр врач сифатида эъзозлашади. Фрунзе район Советининг депутати сифатида ардоқлашади. У 15 йилдан буён район Советига доимий комиссия аъзоси бўлиб сайланади. Район аҳлига медицина хизмати кўрсатишни яхшилаш борасида жуда кўп ишлар қилган. Яна ўз ҳаёти ҳақида ҳам ёзади. Учта боласи борлиги, севиб турмуш қилган эри билан урушдан кейин ҳам бирга бахтиёр ҳаёт кечираётганини айтади.

Яна жанговор «Қизил Юлдуз» ордени устига яқингинада «Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун» медали билан ҳам тақдирланганини ёзади.

Р. СОБИТОВ.

БАЙРАМ БИЛАН

Мен бундан уч-тўрт йил муқаддам ўпка шамоллаши ва ревматизм билан оғриб анча азоб чекдим. Яқинда шаҳардаги 17-клиник шифохонада икки ҳафтача даволандим. У ердаги меҳрибон шифокорларнинг менга кўрсатган илтифотлари, илиқ сўзлари натижасида соғайиб уйимга қайтдим.

17-шифохонада даволанган пайтимда менга ниҳоятда яхши ёрдам кўрсатган ва дардимни даволашда яқиндан ёрдам берган бош врач ўринбосари Азиз Долимов, терапия бўлимининг бошлиғи врач Тўлқин Ҳамдамов ва терапия клиникасининг барча ҳамшираларига ўзимнинг чексиз миннатдорлигимни изҳор қиламан, ҳамда совет медицинасининг 50 йиллиги нишонланаётган ушбу кунларда уларни байрам билан қизғин табриклайман. Ишларида янада катта муваффақиятлар тилайман.

Х. ФОЗИЛОВ.
Тошкент шаҳар. Киров район Фирдавсий кўчаси, 25-уй.

АЛИШЕР НАВОИЙ АФОРИЗМЛАРИ

Лек мундин кўп совуқдир, ашк тўкмак зўр ила,
Дай елида қатра-қатра муз томизғон ел каби.

Елғондан йиғлаш (шайтонлик) ҳар нарсадан ҳам совуқдир. Бундай кўз ёши қишда муздан эриб томучи қатралардан ҳам совуқроқ.

✦ ✦ ✦

Лутфу-карам, гарчи эрур дилпазир,
Қаҳру-сиёсат ҳам эрур ногузир.

(Болаларга) меҳрибонлик, юмшоқлик яхши бўлса ҳам ўрнида қаҳру-сиёсат ҳам керакли чорадир.

✦ ✦ ✦

Моллик нодонни демаги,
Олтунлуғ чибиннинг емаги.

Мол эгаси бўлган нодоннинг сўзлаган сўзи тилла пашшага емиш бўлган нажосатдир.

✦ ✦ ✦

Маъдани инсон гуҳари сўздурур,
Гулшан одам самари сўздурур.

Инсон конининг қиймат баҳо инжулари ҳам сўздир. Одам чаманзорининг меваси ҳам сўздир.

✦ ✦ ✦

Масканинг истар Навоий нася жаннат аҳли зуҳд.

Сўфилар жаннатни истасалар, Навоий сенинг (маҳбубнинг) турар жойингни излайди.

✦ ✦ ✦

Меъда ўзи хўрдидаги ошни,
Хазм қилур, йўқки ушоқ тошни.

Кишининг меъдаси ўзига лойиқ ошни ҳазм қилади, майда тошларни эмас.

БОЛАЛИККА ҚАЙТИШ

Мен энди отаман — ўғиллик, қизлик,
Менда болаликдан асар қолганмас.
Лекин болаликка қайтаман, қизиқ,
Ота-онам гапин уққанда бир пас.
Чой ичдингми, бола, дейди ҳар дафъа
Эрта-кеч уларга рўпара келсам...
Хомушмисан бугун, ким қилди хафа,
Сўрашар, бир жойинг оғрирми,
болам?
Қишда енгил кийсам танбеҳ беришар:
— Совуқни билмайсан... ҳали
боласан!
Ёзда-чи, офтобда қолма дейишар,
Офтоб урса ёмон, оғриб қоласан.
Ўзингга эҳтиёт бўл, ёмон одамдан
Ўртоқ тутма, бола, дейди иккиси.
Бола деб биламан ўзни шу дамда
Қўзғалиб кетади болалик ҳисси.
Уларнинг бу содда сўзларин уққач,
Болаликка қайтиб қиламан ҳузур.
Улар ҳузуридан кўчага чиққач,
Болаликка дейман: хўп, хайр-маъзур
Мен энди отаман...

«ҚИЗ ҚУВМАЙ»

Юлдузин кўзлаган отда бир юлдуз!
Юлдузки, ёнади сержилва, чақноқ.
Бошида жиғали телпаги қундуз,
Юлдузлар ичида унинг ўзи тоқ.
Шу юлдуз хаёли банд этган кўпни,
Йигитлар сарҳушдир ичмай туриб май.
Отларнинг дупури тутади кўкни,
Шундай бошланади ўйин — «Қиз
қувмай».
От қўяр ҳайқириб қирғиз сулуви,
Ўйлаб йигит қувар унинг изидан.
Чавандоз у сулув — қизларнинг қуви,
Оти ҳам чиқмайди унинг измидан.
Қордан чанг кўтариб бедовлар учар,
Толе синаганлар қизни қувади.
Отларнинг дупури қалбларга кўчар,
Майдонни ҳаяжон сели ювади...
Ажабтовур ўйин бўлар «Қиз қувмай»,
Қувиб етолганга қиз совғаси бор.
Совғаки, совға йўқ оламда ундай,
Унга эришолган йигит бахтиёр.
Юлдуздай учаркан қирғиз сулуви
Синайди йигитнинг чаққон, мардини.
Чавандоз у сулув — қизларнинг қуви,
Билади мардларнинг юрак дардини.
Шундай давом этар ўйин — «Қиз
қувмай»,
Тасанно, хай-ҳай...

Холдоржон ҚУРОНБОЕВ.
Ўш.

ЁЗ ДЕНГ, ОДАМЛАР

Тер тўкиб ишлайман ҳамма қатори,
Кундузги меҳнатдан қўлим қадоқли.
Тунлари уйқуни қиламан ҳаром
Биламан вақт ўтар, умр сапоқли.
Эртани ўйлайман, йўқ менда ором.
Ҳеч ким мажбур этмас мени ёзишга,
Ёзмасам ҳеч ким ҳам тушмас
ташвишга.
Ёзмасам бўлмайди — бедаво дардим,
Зўр сабот лозим бу — дардни
тортишга
Тушунавермайди шоирни ҳар ким.
Кўзлаган мақсадим олий бир мақсад,
Қанча меҳнат қилсам оз денг,
одамлар.

Ёз денг, одамлар!

Султон ЖАББОРОВ,
Ўрта Чирчиқ райони.

ТЎЛҚИН

ҚЎНИ-ҚЎШНИЛАР

(ДОСТОНДАН ПАРЧА)

Мени хаёл чулғар,
ўйга толаман,
Кўчамни кезаман оқшом чоғида.
Ўтган-кетганларга назар соламан,
Шамол тентиб ўйнар гул япроғида.
Тўхтамайди машиналар ҳеч,
Қуруқ қолган одамдай шошар.
Тиним билмай хоҳ кундуз, хоҳ кеч—
Дарё кечар ва ё тоғ ошар...
Бир ой бўлди алкоголь қўшним
Машинанинг тагида қолди.
Ачинмади негадир ҳеч ким.
Бу ҳол қалбга бир ларза солди!
Нега?
Нега?
Ўлди-ку одам.
Нега бунга қараймиз бефарқ.
Гўё ҳеч гап эшитмас олам.
Кундагидай олтин рангда шарқ.
Одам йўқотганда одамни—
Йиғламоқлик қарз эмасмиди?
Юрган йўлда қолган қадамни —
Ҳамманинг изи демасмиди?
Яна хаёл чулғар:
Асрим — асабий,
Ташвишлари кўп — севинчлари қатори.
Асрим одами ҳам ўз асри каби —
Билиб бўлмас қачон киши — баҳори!
Кўчамни кезаман яна ва яна,
Асфальт кўча сип-силлиқ, текис.
Хаёлимда ўтли тантана.
Юрагимда туғёнли бир ҳис!
Ўнқир-чўнқир кўча эди бир пайтлар,
Тўпиққа чиқарди тупроқ ҳамда чанг.
Тунда юриб қолсанг сен агар—
Адашиб,
толиқиб,
бўлардинг гаранг.
Сийрак эди хонадонлар ҳам,
Фақат гавжум эди чойхона.
Кирмас эди беданаси кам —
Чой ичмоқлик фақат баҳона!
Ўша тор кўчада яланг оёқ юриб,
Болаликни ўтказганман, ҳа!
Ҳозир ўтсам хаёллар суриб,
Ўша дамлар солар қаҳқаҳа...
Йиллар ўтди.
Кўчамда, мана—
Янги уйлар кўтаришди қад.
Янги ҳаёт қилди тантана.
Кулиб боқди янги-янги бахт.
Кўпайишди қўни-қўшнилар,
Бириси рус,
бириси қозоқ...
Ҳаммаси ҳам фақат яхшилар,
Қадрдону меҳрибон.
Бироқ—
Қадр бир оз унчалик эмас.
Ҳол сўрашга баъзан бўлмас вақт.
Гоҳо-гоҳо кўришамиз бас,
Ҳеч билмаймиз кимда қандай аҳд!
Хаёллар чарх урар —
яшамоқ яхши!
Бир марта яшайди одамзод.
Хоҳ бўлсин директор,
хоҳ ишчи —
Бир марта берилар бу ҳаёт!
Ҳар одам ягона яшамас,
Яшайди кўпчилик қатори.
Эсланса ҳар қачон ҳар кимнинг —
Сафларда йўқлиги ё бори...

ИНТИЛИШ

Олисларда ловуллар гулхан.
Шуъласига термуламан
жим...
Сокин қалбда қўзғайди туғён
Қалб торини чертиб
аллаким...
Ўша гулхан ёлқинларида
Кимдир менга кўз тикар
мағрур
Учқур хаёл тўлқинларида —
Қанча умид... Қанчалар
ғурур...
Ху, олисда ловуллар гулхан.
Хаёлларим тенг келолмас.
тенг...
Вужудимга қуюлар оҳанг —
Унга томон интиламан. мен...

◆

Уммонларни чайқатган одам,
Тобут ичра ётар жимгина...
Кўтаришиб. уни дамо-дам—
Кузатамиз, ҳатто:
—Ким,— демай..
Изҳор этиб дилдан таъзия—
Ҳол сўраймиз.
қариндошидан.
Юпатамиз: «ўлим ҳақ» дея—
Зириллаймиз қайғу ёшидан.
Шундай экан...
Баъзида. нега
Озор берар инсон инсонга?!

Шавкат ТУРОБОВ.

РАССОМ ТАБАССУМИ

Магазинчи уйида ва

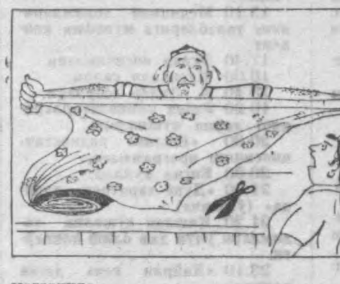

магазинида.

— Туғилган кунинг билан табриклайман.

М. Турсунов расмлари.

«Актив дам олиш»...

— Қулоғингизга танбур чертяпманми?! Неча марта айтдим сизга, клиентлар билан хушмуомала бўлинг деб.

А. Холиқов расмлари

ЮМОР

Хонадаги қўнғироқ чалинди. Уй эгаси эшигини очиб, остонада водопроводчини кўрди.

— Сизнинг ваннангизда труба ёрилганми?

— Йўқ.

— Бу қанақаси? Бу квартира Ковальскийларникими?

— Йўқ. Улар икки ой бурун кўчиб кетишган.

— Одам ҳам шунақа бўладими? Водопроводчини чақириб, ўзлари кетиб қолишса,

АЙНИ ЁЗ

(Ярми ҳазил, ярми чин)

Пайқагандир с и з..: Баҳор келиб, осмонлар тиниқлашиши билан узоқ-узоқ уфқлар шунчалар аниқ кўриниб қоладики, шу қадар майин шабадалар эсадики, беихтиёр қанот чиқариб, ўша уфқларга учиб кетгингиз келади. Эндигина уйғонаётган ернинг илиқ нафаси ҳам, бошингиз устида унсизгина пирпираб учаётган кўршапалак парвози ҳам кўнгилнинг чуқур бир ерида сирли, қудратли орзу уйғотади.

Гўзалликни ҳис қила бошлаган бўйи етган қизлар бунақа пайтларда айниқса ўйчан бўлиб қолишади. Улар кечагина ўзи билан бир партада ўтирган шўх йигитчанинг оддийгина гапидан чуқур мазмун қидиргиси келади. Трамвайда ёки автобусда ўзига бир қараб қўйиб, гаплашган йигитларнинг соддагина суҳбатидан алланечук сир кутади ва узоқ пайтгача унута олмайди. Пуф десангиз учиб кетадиган оддий пуфак ҳам улар учун Алавуддиннинг шам чироғидек сеҳрли туюлади. Қизлар мана шу жўнгина суҳбатдан ҳам сир излайдилар.

Ундан кейин.:: Ундан кейин... Ҳаёт шунақа! Сал кам йигирма йилгача бир-бирини бирон марта кўрмаган, бир-бирини тасаввур қилмаган, аммо бир-бирини ўйлаган икки ёш мана шундай ёнма-ён юради-ю, муҳаббат хиёбонига кириб қолади. Улар учун эртанги кун, бутун умр кўз ўнгиларида шовуллаб отилаётган Фавворанинг камалагидек минг бир жилода товланиб кўринади.

Қиз ҳам, йигит ҳам қачонлардан бери қалбининг тўрида асраб юрган туйғуларини бақириб айта олмайди. албатта. Бунинг учун одамлардан ҳолироқ, сокингина жой керак. Тошкентнинг боғларига, анҳор бўйларига чиқинг. Тайёргина скамейка уёқда қолиб бир чеккада. кўкатлар устида ўтириб қолганча, суҳбатлашаётган ошиқ-маъшуқларни кўп кўрасиз. Муҳаббат кишини кўр қилиб қўяди, деганлари рост бўлса керак. Булар ўзлари ҳеч кимни кўрматани учун бизларни ҳам ҳеч ким кўрмаяпти деб ўйлашлари аниқ.

Ёз оқшомлари ана шундай ўтади. Аллақайси кўкатнинг тагига яшириниб олиб, кўшиқ бошлаган чигирткaнинг наъмаси ҳам, баланд ўсган ўтларнинг сочини силкитаётган шабада ҳам, неон чироқлари остида силкиниб турган соялар ҳам, барча-барчаси эртакдек гўзал туюлади. Улар етти қават осмоннинг энг устида учиб кетаётгандек бўладилар. Ҳаёт фақат гўзал туйғулардангина иборат бўлиб туюлади.

Сирасини айтганда шундай бўлгани ҳам маъқул. Мана, пайти келиб дўстлари келин-куёвни табрикташ учун гул дўкони ёнида навбат кута бошлайдилар. Албатта, тўй гулсиз ўтмайди. Шуниси ажойибки, бу куни келин ҳам, куёв ҳам бутун умр йўлини гулга кўмилгандек ҳис этадилар.

Шундай. Ҳаммаси кўнгилдагидек. ҳаммаси ажойиб! Афсуски, тўйдан кейиноқ куёв ҳам, келин ҳам еттинчи осмондан сал пастроқ тушишга мажбур бўлади. Албатта, бу нарса икки оғиз тортишувсиз бўлмайди. Яшаш учун кимдир бозорга бориши керакми, ахир? Уй гулга безангани, ўртоқлар тўйда мақтагани билан қорин тўйиб қолмайдику! Шундай қилиб, улар лирика оламидан ўзимизнинг ҳақиқий, қадрдон еримизга секингина қайтиб тушишади.

Шундай. Орадан йиллар ўтади. Кўрибсизки, романтик хаёллар ҳам, қаттиқроқ шамол бўлса, осмонга учиб кетадиган пуфаклар ҳам, ҳаммаси эсдан чиқади. Энди келин билан куёв, яъни она билан ота кичкинтойларни вояга етказа бошлайди. Бири сув ичади, бири музқаймоқ ейди. Яна бирига лента олиб бериш керак. То болакайлар ҳам катта бўлиб, романтика оламига киришгунча шундай бўлаверади.

Нима ҳам дердик. Яшасин романтика! Унинг қанотида парвоз қилаётганлар қандики урсин!

Фотолавҳа

М. Нуриддинов фото лари.

ТЕЛЕПАТИЯ ИЛММИ Ё?..

АЛИШЕР Навоий бундан ярим минг йил муқаддам афсонавий ойнаи жаҳони ҳақида ёзган эди. XX асрда биз уни телевизор деб атамоқдамиз. Александр Блок назмида ҳам илм учқунлари ялт этиб кўзга чалинадики, гўё шоир келажакда бўладиган фан кашфиётларини башорат этгандек туюлади. Улуғ кишиларга-ку каромат қилиш фазилатини табиатнинг ўзи инъом этган. Қолаверса, меҳнат улар бошига даҳолик тожини кийдирган. Агар таъбир жоиз бўлса, оддий деб аталмиш одамларнинг ҳам ақл бовар қилмайдиган ишлар қилишига, жўнроқ қилиб айтганимизда пайғамбарлик қилишга қурби етадими? Газетхоннинг эътирозини сезиб, эшитиб турибмиз. Электроника асри, космонавтика асри мўъжиза эмасми? Каромат эмасми? Маъқул. Ҳақ гапни айтдингиз. Лекин ҳозир телепатия ҳақида гапирмоқчимизки, эҳтимол бу мавзу сизни ҳам қизиқтириб қолар.

Ўзбекларда бир удум бор: қулоғи қизиётган одам дўстларим мени эслашяпти, деб қўяди. Ишда ёки сафарда бўлган онанинг юраги ғаш бўлса, болаларим тинчмикин деган хаёлга боради. Ёмон туш кўрган одам иримчи бўлса, тушни нимага йўйишни билмай, эси кетади.

Телепатияни ҳам фолбинлик сингари фирибгарликдир дегувчилар бор. Лекин аввало масалага тушуниб, кейин ҳукм чиқарган маъқул бўлар.

Телепатия тарафдорлари парапсихология деб аталмиш фанни келажаги порлоқ илм деб атамоқдалар. Улар телепатия яқин келажакда телефон ва телеграфсиз алоқани йўлга қўйишга имкон беради демоқдалар. Уларнинг гапига қулоқ солиб турсангиз, телепатия пишиб турган фан-ку, унинг назарий қоидаларини фақат ҳаётга тадбиқ этишгина қолган.

Матбуотда ҳам телепатия ҳақида кўп ёзиляпти. Газета ва журналлар саҳифаларида физиологлар, кибернетиклар, врачлар, психологлар, физиклар баҳслашмоқда. Телепатия тарафдорлари ўзлари мухлис бўлган соҳани бироз кўтиртириб мақтаётганга ўхшайдилар. Иттифоқимизнинг йирик олимлари эса телепатиянинг замини бўш демоқдалар.

Хўш, телепатиянинг ўзи нима? Бу бир одамнинг фикрини бошқа бир жойдаги одамга узатиш экан. Яъни Фарғона шаҳрида турган Аҳмаджон Тошкент шаҳридаги Ғафуржон билан пара-психологик эффект воситаси билан яъни узоқдан туриб фикр билиш ёрдамида гаплашиши мумкин. Бу дафъатан чўпчакдек туюлади. Ишонгинг келмайди. Лекин ҳар қалай қиттак бўлса ҳам телепатияда жон бор кўринади. Бўлмаса, чет элда ҳам, бизда ҳам юзлаб, минглаб одамлар шу ҳақда бош қотирмаган, ўйламаган бўлишарди.

Яқинда «Литературная газета» ташаббуси билан телепатик тажриба ўтказиб кўрилди. Бир гуруҳ олимлар Москвада, яна бир гуруҳ олимлар Керч шаҳрида туришди. Телепатия тадқиқотлари ўтказиб, ном чиқарган икки мутахассис Ю. Каменский ва К. Николаев бу тажрибани ўтказишга жалб этилди. Ўнта буюм танлаб олинди. Москвадаги телепат Ю. Каменский ана шу буюмлардан бирортасини қўлига олиб, фикран уни Керч шаҳрига ҳамкасби Николаевга юбориши, яъни тавсифлаб бериши керак эди. Ўз навбатида Николаев эса худди ана шу дамда ҳамкасби Каменский қўлидаги буюм ҳақида гапириб бериши керак эди. Ҳақиқатда шундай бўлди ҳам. Икки кун давом этган тажриба мобайнида Москвадаги Каменский 10 та буюмни Керчга телепатик усулда, яъни фикран узатган бўлди. Николаев уларни кабул қилиб олди. Николаевнинг гапи магнитофонга ёзиб борилди. текшириб кўрилсаки. Керчдаги Николаев Москвадан Каменский фикран узатган буюмларнинг бирортасини ҳам тўғри топмабди. Бундан чиқадиган хулоса шуки, телепатик эффект яъни узоқдан туриб икки кишининг бир-бирининг фикрини билиши ҳақидаги гаплар тасдиқланмади.

Ана шу тажрибадан воқиф бўлган академик А. Калмагоров бу тажрибалар муваффақиятсиз чиққан бўлса ҳам лекин уларни тақиқлаш тўғри бўлмайди деб айтди. Академик Калмагоров йирик олимлар иштирокида телепатия бўйича тажриба ўтказиб кўришни тавсия этди.

Телепатия ҳақидаги шов-шувлар ҳамон босилгани йўқ. Телепатия илмми ёки фирибгарликми буни келажак кўрсатар.

Қодир ХЎЖАЕВ.

Редактор ўринбосари
Ҳ. ИБРОҲИМОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио тўлқинларида

15 июнда шанба

Биринчи

18.00 Музикали глобус (ўзбекча).
18.40 Спорт эшиттириш (ўзбекча).
19.20 Ўзбекистон радиоси солистларининг концерти.
20.00 «Дугоналар» радиожурнали. Такрорий эшиттириш.
21.00 «Қардош коммунистик партиялар ҳаётидан» (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ радиоклуби (ўзбекча).
22.20 «Шанба оқшомида» деган концерт.
23.10 «Куйлар тинглаб дам оламиз» деган концерт.

Иккинчи

19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча).
19.30 «Партия раҳнамолигида» деган адабий эшиттириш (русча).
20.00 Тожикистон композиторлари асарларидан концерт.
20.30 Озарбайжон куйлари.
20.50 О. Волкованинг «Юлия Михайловна шунақа аёл» деган радиоочерки (русча).
21.00 Рақс куйлари.
21.30 Чолғу куйлари (татарча).

16 июнда якшанба

МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИ КУНИ

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
7.40 «Медицина ходимлари куни». ЎзССР Соғлиқни сақлаш министри К. Зоиров сўзи (ўзбекча).
8.25 «Жонажон шифокорлар» деган концерт.
9.30 Эрталабки тароналар.
10.30 Шарқ халқлари куйлари.
11.15 «Табассум» радиожурнали.
12.15 «Эрталабки салом!» (Москва).
13.30 Медицина ходимлари учун эшиттириш ва концерт (русча).
14.00 «Пахтакор» радиожурнали.
15.00 «Конвертларни очганда».
15.10 Медицина ходимларининг талабларига мувофиқ концерт.
17.40 Экран янгиликлари.
18.00 Музикали салом.
18.40 А. Лядов асарлари.
19.20 Ўзбек композиторларининг лирик қўшиқлари.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси.
20.30 Енгил куйлар.
21.00 «Дунё харитаси олдида» (ўзбекча).
21.20 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун дам олиш концерти.
23.10 «Хайрли кеч» деган концерт.

Иккинчи

8.25 Вальс концерти.
9.15 Реклама ва эълонлар.
9.30 Концерт.
19.00 Мақомлардан парчалар.
19.30 «Хайрли кеч» деган музикали эшиттириш.
20.00 «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва).
21.00 Шашмақомдан парчалар (тожикча).
21.30 Москва.

Учинчи

14.00 Ж. Бизе. «Кармен» операси.

17 июнда душанба

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
7.40 Шу куннинг қўшиқлари.
8.25 Ўзбек опералардан парчалар.
9.15 «Китоб — билим манбаи» деган эшиттириш (ўзбекча).
9.30 Ўзбек халқ куйлари.
9.50 «Туркистон Компартиясининг 50 йиллиги» деган суҳбат (тожикча).
10.30 Г. Мушель. Скрипка ва оркестр учун концерт.
11.15 «Мусобақадош дўстларимиз ҳузурида» деган эшиттириш (русча).
11.25 Халқ чолғу куйлари (ўзбекча).
12.15 «Туркистон Компартияси 50 йиллиги» олдидан. «Ленин партиясининг жанговар сафида» деган суҳбат (русча).
13.30 Куйлардан-куйларга (русча).
16.10 «Революция ветеранлари, сизлар учун» деган концерт (ўзбекча).
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
17.00 «Қаҳрамонона 50 йил» деган суҳбат (татарча).
17.20 Қозоқ куйлари.
18.00 «Туркистон Компартиясининг ташкил топиши» деган суҳбат (ўзбекча).
18.10 Кинофильмлардан қўшиқлар.
19.20 Халқ талантлари — микрофон олдида (ўзбекча).
20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси.
20.30 Ёшлар учун концерт (русча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт.
22.30 Жакен Жумаканов. «Қайтиш» номли ҳикояси асосида радиопостановка (ўзбекча).
23.30 Концерт.

Иккинчи

8.25 Партия ҳақида, Ватан ҳақида қўшиқлар (русча).
9.15 Реклама ва эълонлар.
19.00 Область театрлари артистларининг концерти.
19.30 «Қўшиқнинг йўли». Музикали эшиттириш (русча).
20.00 Тожик тилида адабий эшиттириш.
20.30 Ўзбек артистлари ижросида СССР халқларининг куйлари.
21.00 Ғайратий. «Фурқат» поэмаси асосида радиоинсценировка (ўзбекча).
21.30 «Ватанимизга шон-шуҳратлар» деган концерт (русча).

Учинчи

14.00 Ш. Рашидов. «Бўрондан кучли» радиопостановкаси (русча).
16.00 Ўзбек давлат филармонияси коллективларининг концерти.
17.00 Мақомлардан парчалар.
18.00 Оркестр куйлари.

Зангори экранда кўринг

15 июнда шанба

Биринчи

(3-КАНАЛ)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.20 Телевизион янгиликлар.
18.35 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим».
19.25 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.30 Рангли телевидение программаси.
21.00 Киносаёҳатчилар клуби.
22.00 «Тергов давом этади». Бадиий фильм.
23.45 «Вақт» информацион программаси.
00.15 В. Осипов асари асосида ишланган телеспектакль премьераси.
01.00 Рус балети усталари.
02.05 Телевизион янгиликлар.
02.15 Эшиттиришлар программаси.
02.20 Дам олиш программаси.
03.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.20 Телевизион янгиликлар.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.30 Тўқимачилар саройидан Тошкент область фестивали қатнашчиларининг ВЛКСМ 50 йиллигига бағишланган якунловчи концерти олиб кўрсатилади.

Ўзбек тилида:

20.50 «Шанба, нонуштадан сўнг». Музикали дам олиш программаси (такрорий эшиттириш).
21.30 «Умумий дўстимиз». Бадиий фильм.

Учинчи

(9-КАНАЛ)

18.00 ДУШАНБА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

16 июнда якшанба

Биринчи

(3-КАНАЛ)

10.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

11.00 Болалар учун. «Фильмотека жавонида» деган киноэшиттириш.
11.40 «Ажойиб шаҳар». Кинофильм.
12.45 Ўзбек графикаси виставкасидан репортаж.

Ўзбек тилида:

13.05 Кичкинтойлар учун қўғирчоқлар телевизион театри.
13.35 «Қизил елканлар» Бадиий фильм.
15.00 Ўсмирлар учун. «Оталар жасорати».
15.40 Буни ҳар ким билиши керак» (рус тилида).
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 «Юлдузча» тележурнали.
17.40 «Сиҳат-саломатлик телевизион журналининг медицина ходимлари кунига бағишланган сони.

Рус тилида:

18.30 «Ахборот». Информацион программа.
19.00 «Соявон аравадан тушган одамлар». Бадиий фильм.
20.25 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Миниатюралар телевизион театри.
21.30 «Ахборот». Информацион программа.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.00 СССР—АВСТРИЯ командалари ўртасида футбол бўйича ўртоқлик учрашуви. Ўйин Ленинграддан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
23.45 «Етти кун». Халқаро программа.
00.30 Р. Гажиев. «Ромео, менинг қўшним». Москва оперетта театрининг спектакли.
02.35 «Фақат фактлар». Эшиттиришлар программаси.
02.45 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

11.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун физикадан машғулот.
12.00 Олий ўқув юртларига кирувчилар учун химиядан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Телевизион календарь». Медицина ходимлари кунига бағишланган эшиттириш.
13.30 Интервидение. «Санъат оламида».
14.00 Ўқувчилар учун кинофильм.
15.15 «Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш». Ўқитувчилар съездига бағишланади.
16.25 Эшиттиришлар программаси.
16.30 «Хотин-қизлар, сизлар учун». Тележурнал.
17.00 «Билим». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
17.30 Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. «Чегара бўйлаб» деган телефильм.
18.00 Музикали киоска.
18.30 Қишлоқ клуби.
19.25 Эшиттиришлар программаси.
19.30 Рангли телевидение программаси.
21.00 Эфирда «Молодость».

Учинчи

(9-КАНАЛ)

17.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

17 июнда душанба

Биринчи

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. М. Орифжонов. «Олтин булоқ қиссаси».

Рус тилида:

18.25 Телевизион янгиликлар.
18.35 Совет Армияси жангчилари учун. «Вақт, хотира». Телефильм.
18.45 Бир актёр ижросида. «Евгений Онегин». Биринчи боб.
19.25 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

19.30 Телевизион янгиликлар.
19.40 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. Халқ талантларининг ВЛКСМ 50 йиллигига бағишланган фестивали.
20.10 «Ярим аср йилномаси» циклидан кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1940 йил ҳақидаги серияси.
21.00 Туркистон Коммунистик партияси I съездининг 50 йиллигига бағишланган эшиттириш.
21.20 Телевизион театр. Ёқубжон Шукуров. «215-дело».

Иккинчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Эшиттиришлар программаси.
13.05 Телевизион янгиликлар.
13.15 Мактабгача ёшдаги болалар учун. «Бор экан-да, йўқ экан...»
13.45 Эфирда «Молодость». «Чўл чорлайди». ВЛКСМ 50 йиллиги олдидан. Эшиттириш Тошкентдан олиб кўрсатилади.
14.15 Сузиш бўйича халқаро мусобақалар ГДРдан олиб кўрсатилади.
15.45 Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун математикадан машғулот.
19.00 Физикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Оммабоп оркестр куйлари.
21.00 «Пионерия» телевизион агентлиги.
21.30 Конвейердан ўтаётган гигантлар.
22.00 Ш. Гуно операси. «Ромео ва Жульетта». Телевизион спектаклнинг премьераси.
23.15 «Зангори экран» ҳафталиги.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 Экран—болаларга.
18.30 Туркистон Коммунистик партияси I съездининг 50 йиллиги муносабати билан.
19.00 ФУТБОЛ. «ЭНЕРГЕТИК» (Душанба) —«НЕФТЯНИК» (Фарғона). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
20.45 «Ҳаёт бўёғи».
21.30 Москва кўрсатади.
22.00 Янгиликлар.
22.10 Шеърият минбари.

Кино

15 июнда

ҚИШКИ БИНОДА

Жадал олға! — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кечқурун).
Яхши жойлашибсан — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (2-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).
Махсус фикр — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 ярим ва 10 да).
Плющихдаги «уч терак» — «ЧАЙКА» (кечқурун).
Олга, Франция! — НАВОИЙ номли (кечқурун).
Ҳиндулар суянчиғи — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
(Кеч соат 9 ва 10.45 минутда бошланади)

Сиртаки — ТЕЛЬМАН номли.
Жадал олға! — «ФЕСТИВАЛЬ».
Олга, Франция! — «ХИВА».
Қизил мантия — НАВОИЙ номли.

16 июнда

ҚИШКИ БИНОДА

Жадал олға!— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).
Яхши жойлашибсан! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (2-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Ҳиндулар суянчиғи — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).
Олга, Франция! — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).
Махсус фикр — «ЧАЙКА» (кеч соат 8 ярим ва 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА
(кеч соат 9 ва 10-45 минутда бошланади)

Сиртаки — Тельман номли.
Жадал олға! — «ФЕСТИВАЛЬ».
Қизил мантия — НАВОИЙ номли.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — Москва оперетта театри гастроллари.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино)—16/VI да Навоий Астрободда, 17/VI да Тошболта ошиқ.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ БОҒДА

15, 16 июнда

ЛИРИК АШУЛА, МУЗИКА ВА РАҚС КЕЧАСИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

Тожикистон ССР халқ артисти
ҲАНИФА МАВЛОНОВА

Ўзбекистон ССР халқ артистлари:
ҚУНДУЗ МИРКАРИМОВА
МУҲАММАДЖОН МИРЗАЕВ

солист:
ФАХРИДДИН УМАРОВ

Ўзбек халқ чолғу ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА

17 июнь кеч соат 6 яримда

Совет Иттифоқи биринчилиги учун «А» класс командалари «МЕТАЛЛУРГ» (Чимкент) «ПОЛИТОТДЕЛ» (Тошкент области)

ФУТБОЛ

ХАРИДОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент аҳолисига яхши хизмат кўрсатиш мақсадида Марказий универмаг 16, 23 ва 30 июнь кунлари эрталаб соат 10 дан кеч 8 гача ишлайди.

РЕСПУБЛИКА АВТОМОТОКЛУБИ

мотоциклчилар ва 3-класс шофёрлари тайёрлайдиган, шунингдек квалификацияларини 2- ва 1-классага оширадиган

КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олтитепа проезди, 37-уй (3-трамвай, 16, 28, 50-автобусларнинг «7-поликлиника», 1, 2, 4, 20, 41, 74-автобусларнинг «Консерва заводи» бекатлари). Телефон Е-6-16-08.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1968 йил 26 июнь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси физика-техника ва математика фанлари бўлимининг физика-математика фанлари бўйича бирлашган илмий совети мажлисида (Обсерватория кўчаси, 85-уй, физика-техника институтининг конференц-зали) физика-математика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

К. Т. Тешабоев: «Баъзибир тоқ ядролардаги электромагнит ўтишлар тадқиқоти» деган темада;

А. А. Шокиров: «Дарёлардаги жўякларнинг гидродинамик келиб чиқишини текширишга доир» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

---

27 июнь кундуз соат 12 да Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг бирлашган илмий совет мажлисида қишлоқ хўжалик фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Р. А. Абдураҳимов: «Тупроқ бетини нефть чиқиндилари билан қоплашни ғўзанинг ўсишига, ривожланишига ва ҳосилдорлигига таъсири» деган темада;

В. А. Тагирова: «Тошкент областидаги парник ва теплица шароитида сабзавот ўсимликларининг касалликлари ва қарши кураш чоралари» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида (Тошкент область, Ялонғоч қишлоғи) танишиш мумкин.

1968 йил 1 июль кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтининг илмий мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, конференц зал) филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Ш. К. Каримов: «Немис ва ўзбек тилларида сифатдош аниқловчилар (структурал — қиёсий текшириш тажрибаси)» деган темада.

Диссертация билан академиянинг асосий кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

ИШГА ТАКЛИФ

«Узмясорыбторг»
ТОШКЕНТ ШАҲАР УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА

катта бухгалтерлар, бухгалтерлар, товаршунослар, юкчилар, қурилиш ишчилари, мубаялар, изоляциячилар, дурадгорлар, ёрдамчи ишчилар, электропогрузка бошқарувчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Рисовая кўчаси, 2-переулок, 4-уй) 7, 12, 17, 26, 87-автобуслар, 5-трамвайларнинг «Рисовая кўчаси» бекати).

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
БИРЛАШГАН АВТОГАРАЖИГА

юк автомашиналари ва автобуслар бошқарувчилари, автослесарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Бобожонов кўчаси, 53-уй (2, 7-троллейбусларнинг «Мактаб» бекати).

ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ
ТОШКЕНТ ШАҲАР ЖАМИЯТИГА

бухгалтер

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Маркс кўчаси, 36-уй, Телефон В-3-98-31.

СССР Давлат банки
ТОШКЕНТ ҲИСОБ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИГА

кассир, ётоқ анжомларини бошқарувчи аёл омборчи дурадгор

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Далазор кўчаси, 29-уй.

Главташкентстрой «1. Таштрансспецстрой» трестининг
5-МАХСУСЛАШТИРИЛГАН БОШҚАРМАСИГА

ташқи коммуникация бўйича слесарь-сантехниклар, йўл ишчилари, 4, 5, 6 разрядли газ электр пайвандчилари

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай мукофот тариқасида.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Комбинат кўчаси, 5-уй (7, 8, 10, 11 трамвайларнинг, 1, 4, 6, 8, 10 троллейбусларнинг, 8, 10, 11, 14, 23, автобусларнинг «Ўрда» бекати). Телефонлар: 4-07-11; 4-05-37.

ДАВЛАТ МАШИНАСОЗЛИК КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ ЛОЙИҲА БЮРОСИГА

инженер ва техниклар, конструкторлар, электриклар, инженер: нормалаштириш ва стандартлаш, нормалаш ва технология бўйича, катта техниклар ва техниклар, ҳисоб бўлими катта бухгалтери, нусха кўчирувчилар, товаршунослар, экспедиторлар, 3 дан 6 разрядгача токарлар, 3-6 разрядли чархловчилар, рандаловчилар, фрезерчилар, 3 дан 5 разрядгача пармаловчилар, слесарлар, асбобсозлар, сантехниклар, металл-конструкцияси бўйича монтажчилар, электр пайвандчилар, чархловчилар, тунукасозлар, электромонтёрлар, газ операторлари, юкчилар, фаррошлар, ҳарбийлаштирилган мудофаа стрелкачилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Тўқаев кўчаси, 2-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИРОВ НОМЛИ 3-НОН ЗАВОДИГА

нон ёпувчилар, паркашлар, ҳамиргирлар, оврезгар, нон тахловчилар, нон ва ун ортувчи юкчилар, 3, 4, 5 разрядли токарь ва электр пайвандчилар, электромонтёрлар ҳамда қурувчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Байналминал кўчаси, 16-уй, кадрлар бўлими 2, 3, 6, 7 троллейбуслар, 12, 14, 27, 29а, 30, 33а, 48, 51 автобусларнинг «Беруний майдони» бекати). Телефон 4-26-51, 4-30-79.

УЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ ВА ЁҒОЧСОЗЛИК САНОАТИ БОШҚАРМАСИНИНГ

ТОШКЕНТ «ВАТАН» МЕБЕЛЬ ФИРМАСИГА

бош бухгалтер, дурадгорлар, слесарлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, 149-уй, кадрлар бўлими. Телефон № 5-06-49.

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ»ГА

инженерлар: ачитқи ишлаб чиқариш технологияси, консерва ишлаб чиқариш технологияси, совутувчилар, капитал қурилиш бўйича

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жомий кўчаси, 5-уй.

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ ТРАНСПОРТ БОШҚАРМАСИНИНГ 2-АВТОБАЗАСИ

3-класс шофёрлари ва автослесарлар тайёрлайдиган курсга

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчилар стипендия ва мутахассислик бўйича иш билан таъминланадилар, шунингдек шу касбдагилар

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес. Тошкент шаҳар, Бакинский кўчаси, 179-уй (5-трамвайнинг «Ипподром», 5, 12, 17, 26, 55-автобусларнинг «Қоғоз комбинати» бекатлари).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-55 — «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»— орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — 83-02-49 дан 83-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — 83-29.33 83-29 09; масъул секретарлар — 83-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 83-29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 83-27-03; адабиет, санъат ва маданият бўлими — 83-29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — 83-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 83-27.57; ахборот бўлими — 83.65-57; эълонлар бўлими — 83-81.42.

15 ИЮНЬ, 1968 Й. Р. 14758. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2474.